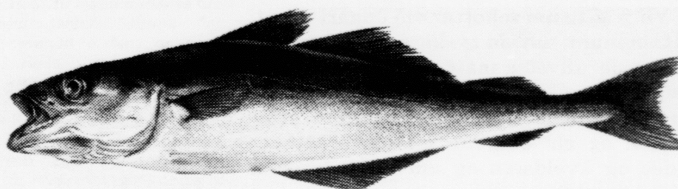

Vita ikki um uppsin er ein ella fleiri stovnar

Kunnu veiða 31.000 tons í 1979

Meðan toskurin ella hýsan eru serføroyskir stovnar, er øðrvísi við uppsinum. Merkingar hava sýnt, at seiður merktur undir Føroyum seinni verður veiddur serliga undir Íslandi. Merktur upsi úr Noreg er fingin aftur undir Føroyum, so flyting er millum teim ymsku stovnarnar í Norðuratlantshavi. Onkur hevur tí havt hug at taka allar uppastovnin í landnyrdingspartinum av Atlantshavinum undir einum, t.e. uppsin undir Íslandi, Noreg, Føroyum, Vesturskotlandi og í Norðsjónum. TAC hevur tó verið roknað út fyri hvørt øki sær, hóast vit ikki vita reiðuliga, hvussu stórar flytingarnar eru millum økin. Í løtuni verður tí heitt á øll lond um at merkja upsa, so skil fæst á hesum gongdum.

Vøksturin er so, at ein upsi uppá 75 cm er 6 ár og vigar 3,8 kg.

Fiskiskapur

Føroyingar hava ikki gjørt nógv við upsafiskiskapin undir Føroyum fyrr. Ikki fyrr enn í fjør hevur uppsaveiða veruliga tikið seg upp.

Fyrst í sjeftiárunum var stovnurin á sera høgum stigi, mest tí fleiri góðir árgangir upp í slag

Stovnsmetingar

Tilfarið fyri upsa er ikki so gott sum fyri tosk og hýsu, og vit hava t.d. litla og onga hylling á, hvussu árgangirnir frá 1975 og framyvir eru. Føroyskt tilfar hevur ikki havt stóran týðning, tí okkara partur av veiðuni hevur verið so litil.

Ein stovnsmeting eftir besta førimumi liggur tó fyri.

Sum nevnt tykis9 tilgongdin at hava verið minni seinastu árin. Miðaltalið fyri árgangirnar 1964—73 er 29 mill. stk. av 2 ára gomlum, meðan miðaltalið 1970—73 er 26 mill. Hetta seinna talið er nýtt í TAC útrokningini. Stovnurin hevur verið undirfiskaður seinastu tvey árin.

Optimali prosentparturin, sum kann takast við fiskireiðskapi, er við núverandi meskavidd í trol og gormum, 33%. Men parturin dripin hevur bert verið 27%.

Halda vit fast um henda seinna prosentpartin, so verður TAC fyri 1979 31.000 tons (miðalárgangir frá 1975 og frameftir sum í 1970—73). Fara vit upp á optimala prosentpartin, verður TAC 36.000 tons. Fara vit upp á henda prosentpartin og rokna við miðalárgangum sum 1964—73, so hevði TAC endiliga verið 38.000 tons.

Viðmælt TAC er tó fyri 1979 31.000 tons, tí at mett verður, at tilgongdin veruliga hevur verið minni seinna árin.

fiskivinna

Eisini yngri sild

Meginparturin av sildini, sum Boðanes fekk seinasta sunnudag, tá hann kastaði á Suðuroyar banka, er gomul sild. Hetta er helst sild gytt í 1968 og sama sild, sum okkurt føroyskt skip fekk í fjør.

Sildin er stór og feit. Hon er upp til 41 centimetrar til støddar og miðalvektin er 700 til 800 gram.

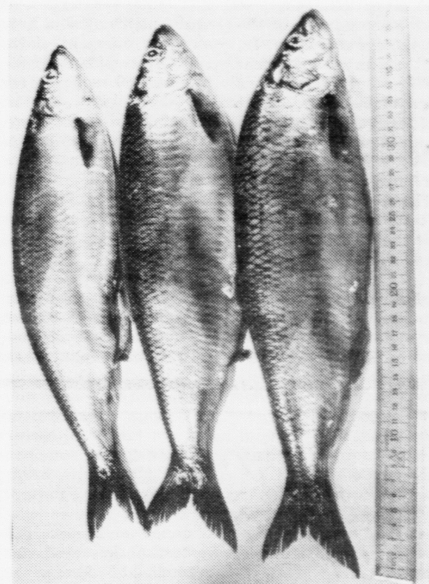
Hjalti í Jákupsstovu, sum er við Boðanes, sigur, at nakað av yngri sild er eisini ímillum. Hetta sigur okkum

kanska, at tilgongd er til stovnin, men vit vita enn einki um, talan er um ein stóran árgang.

Teir hava annars leitað á Nólsoyarbanka, Fugloyar banka, Sandoyarbanka og Suðuroyarbanka, men hava einki sæð síðani sunnudagin.

Boðanes er leigaður av Fiskirannsóknarstovuni at leita eftir sild til komandi týsdag.

Nakað av tí sildini, teir finga sunnudagin, verður nú kannað á Fiskirannsóknarstovuni.

Sildin, sum verður kannað á Fiskirannsóknarstovuni

Almenn lívssøga:

Sambært kanningar av tilfari í 1977 byrjar gýtingin hjá upsa longu um hálvan januar, og tað mesta er gytt í februar. Ynglið er tí tað, sum fyrst verður funnið í apríl mánaða uml. 5—7 mm langt. Gýtingin er serliga á 150—200 m dýpi og tykist eftir fiskiskapinum serliga at vera eystanfyri. Ynglið søkir móti landi og botni longu seinast í mai, og livur síðani sum ternumurtur í taranum.

Ikki fyrr enn hann er 3—4 ára gamal kemur hann veruliga út á trolleiðirnar og verður fiskaður av teimum størri trolarum.

Upsin livur nógv meira uppi í sjónum enn toskur og hýsa og tekur serliga nebbasild, sild (tá hon er at fáa) og av krabbadýrum er sera ofta at finna ljóskrabbar (krill) í upsamøgum.

Aldur	Árgangur	Stovns- tal- 1000 stk.	Stovns- vekt tons	Veiða 1000 stk.	Veiða vekt, tons
2	1975	29000	19430	9	6
3	1974	23734	28956	1456	1776
4	1973	18118	34063	4289	8064
5	1972	8335	21838	2244	5879
6	1971	4721	16052	1271	4321
7	1970	2760	11547	743	3108
8	1969	1635	8094	440	2179
9	1968	1320	7511	355	2022
10	1967	981	6262	264	1685
11	1966	780	5476	210	1474
12	1965	512	3903	137	1050
13	1964	171	1397	46	376
14	1963	210	1814	56	488
15	1962	147	1478	39	398
Heild		92431	167826	11564	32831

vóru komnir afturat, men nú tykist minni at vera komið til seinna árin. Metveiða var í 1973 (56.000 tons) meðan veiðan í 1976 og 1977 hevur verið ávikavist 33.000 og 35.000 tons.

Tað eru serliga fransmenn, sum hava roynt við stórum trolarum undir Føroyum.

Útróðrarmenn í Klaksvík:

Vilja hava øki til línuveiðu burturav

7. november í fjør sendi nevndin í Klaksvík Útróðrarfela Útróðrarfela Fiskivinnunevndini hjá lögtinginum eitt skriv, har felagið heitir á myndugleikarnar um at stongja eitt ávist øki á Norðhavinum fyri trol- og garnaveiðu.

Útróðrarfelaðið hevur einki svar fingið og hevur í hesum døgum sent fiskivinnunevndini nýggja áheitan, har fregnast verður

ur eftir, um nakað er hent í málinum.

Brævið frá 7/1 1978 frá Klaksvík útróðrarfela er soljóðandi:

»Nú línuveiðan — vegna økta trolveiðu á okkara grunnum — er meir og meir avmarkað at troyta sær leiðir hon vanliga hevur, fara vit útróðrarmenn at krevja tillutað øki burturav til línuveiðuna. Hetta øki skal verða

eitt trol — og garnaveiðufritt øki.

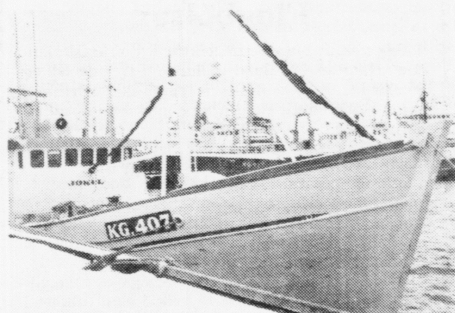
Vit tilskila okkum rætt til (ótarnaðir) at royna á hesum øki: Innanfyri eina línu rættvisandi norðan úr Mýlingi til eina línu rættvisandi eystan úr Stapanum (Fugloy) út til 500 m dýptikurv frá 1. okt. til 1. juli.

Hetta er neyðugt, um línuveiðan framvegis skal hava veiðumøguleikar í

framtidini. Afturat hevur hetta stóran týðning fyri vinnulivið, eitt nú Klaksvík.

Vit kunnu vísa á, at stovnurin verður serliga viðbrekin, nú trolveiðan er munandi økt á heimaleiðum.

Á hesum ávasta øki gýtur toskurin fyri ein stóran part, tí er umráðandi, at gýtingarstovnurin ikki verður örögvaður av trol- og garnaveiðu.»

Jøkul við bryggju í Klaksvík